

Krajský soud: Předseda SOSaD Dušek se nebude omlouvat, ani nic platit OSŽ za údajné výroky, které měly narušit dobrou pověst téhož OSŽ.

V minulých dnech zasedl Krajský soud v Hradci Králové, pobočka Pardubice, aby projednal žalobu Odborového sdružení železničářů (OSŽ) na předsedu Svazu Odborářů Služeb a Dopravy (SOSaD) ing. Jaromíra Duška, který svými údajnými výroky na adresu vysokých a uvolněných funkcionářů OSŽ Vokouna, Leitgeba a PhDr. Bittera podle žaloby OSŽ (cituji z ní): „neoprávněně zasáhl do dobré pověsti žalobce“ – míněno OSŽ – pozn. autora). V žalobě je přesně předepsaný text omluvy, kterou měl Dušek uveřejnit na své náklady v Lidových novinách. Měl se omluvit za to, že obvinil OSŽ a jeho představitele z korupce, praní špinavých peněz a tunelování. Kromě toho žalobou požadovalo OSŽ po žalovaném Duškovi odškodnění (zadostiučinění) za (podle OSŽ) narušení dobrého jména žalobce částku 500 000,- Kč z Duškovy kapsy a náhradu soudního řízení (v této chvíli cca 100 000,- Kč).

Soud rozhodl, že Dušek se omlouvat nemusí (koneckonců ani nehodlal) a OSŽ musí Duškovi (a jeho advokátovi) nahradit náklady soudního řízení (cca 50 000,- Kč, když nejméně tolik bude asi OSŽ dlužit advokátovi svému, protože neúspěšný žalobce musí uhradit náklady jím vyvolané žaloby) a kromě toho žalobce zřejmě zaplatil soudní poplatek 20 000,- Kč zbytečně, neboť ten propadl státu). Rozsudek dosud není pravomocný a OSŽ se může odvolat, pokud vytáhne ze své peněženky peníze na nový soudní poplatek a také zaplatí svého advokáta.

Věcně šlo (jde) o to, že v roce 2009 tehdejší náměstek ministra Zdeněk Žák předložil či hodlal předložit do dozorčí rady (DR) Českých drah (ČD), návrh na odvolání generálního ředitele ČD ing. Petra Žaludu z funkce předsedy představenstva ČD. Dozorčí rada u ČD podle tzv. německého modelu akciové společnosti, který je zaveden i u ČD, volí a odvolává představenstvo ČD a dává předchozí souhlas (měla by) ke všemi významnějším návrhům (především obchodním záměrům a smlouvám) představenstva. Pan Žák jako tehdejší zástupce státu a tedy jako představitel vlastníka se nijak netajil s těmito svými návrhy. V rámci nastalé diskuse odborníků i veřejnosti před předložením návrhu i členů DR na jejím zasedání se nechali slyšet **členové DR volení za zaměstnance ČD** (pánové Bitter, Leitgeb a Vokoun – rovněž významní a uvolnění funkcionáři OSŽ), že tento návrh (na odvolání Žaludy z funkce) nepodpoří a že předseda představenstva má jejich plnou podporu, přestože další členové DR a mnozí zaměstnanci ČD měli asi názor přesně opačný – s odstupem času je to již obtížně definovatelné, ale mnozí si ještě na celou věc pamatujete. I pan ing. Dušek, jako bývalý člen DR, byl dotazován na názor k dané problematice redaktorem Lidových novin, který posléze napsal článek uveřejněný v Lidových novinách dne 25.4.2009 s názvem „Odboráři z ČD chválí Žaludu“ s podtitulkem „Bývalí kolegové jsou zaplacení“.

Je otázkou, zda novinář v autorském článku citoval Duška, resp. jeho výroky (já je cituji ze žaloby OSŽ – když žaloba uvádí, že jde o **citaci doslovných Duškových výroků**): „Bývalí kolegové jsou zaplacení. Jsem o tom přesvědčen.“ A žaloba rovněž uvádí, že **žalovaný v článku podle ní řekl**: „Civilizovanou společnost nepostihlo od nájezdu Čingischána horší neštěstí, než když se současné vedení ujalo řízení Českých drah. Neumí řídit, umí tunelovat.“

Žalobce v žalobě rovněž uvádí, že zástupci zaměstnanců, tedy výše uvedení odboroví funkcionáři, považovali většinu argumentů Zdeňka Žáka na špatně připravené, proto s ním

nesouhlasili. Následně byl Žák odvolán ministrem dopravy Petrem Bendlem z funkce svého náměstka, aby ho posléze během několika měsíců následoval – poznámka autora.

Nakonec celá věc kolem pokusu o odvolání Žaludy vyšuměla jako zajímavá diskuse, řeknou si teď někteří čtenáři. Chyba lávky.

OSŽ se cítilo dotčené, že žalovaný podle něj svými výroky zasáhl do dobré pověsti žalobce, kteří přeci dle žaloby „mají čelné funkce v OSŽ“ a to „je nominovalo do funkcí v DR ČD.“ Žalobce současně v žalobě vyjádřil svůj názor, že žalovaný Dušek (cituji ze žaloby) „obvinil čelné představitele žalobce z korupce. Dle žalovaného mají být zaplacení, aby hájili kroky současného vedení Českých drah. Žalovaný dále obvinil **představitelů žalobce**, že České dráhy neřídí, ale tunelují (konec citace).“

To už je silná káva, pokud by byla pravdivá. Ale žalobce kávičku ještě přisoluje do úplné nechutnosti. Shledává **výroky žalovaného** (nikoliv novinového článku) jako nepravdivé a nepodložené a tvrdí, že „u běžného čtenáře, který ani nemusí být zevrubně obeznámen se situací v ČD pak výroky žalovaného uvedené v předmětném článku **spojí jméno žalobce se závažnou trestnou činností probíhající v Českých drahách** a navodí dojem, že žalobce a jeho představitelé se na této trestné činnosti podílejí či tuto trestnou činnost schvalují.“ (Citace je opět v uvozovkách).

Pominu určitou pikantnost předchozí věty a potlačím otázku, když žalobce ví o závažné trestné činnosti probíhající u Českých drah, proč to neřeší, protože o tom mluví v žalobě jako o faktu.

Soud zjistil, že novinář Pavel Škopek dle své výpovědi psal výše uvedený článek na základě telefonátu s Duškem i na základě svých dedukcí a soudů, jaký měl pocit z informací poskytnutých mu žalovaným. Soud také zjistil, že **žalobce žádné důkazy ke svým výše uvedeným tvrzením nenavrhuje, ani nemá**. Žalobce se sice dožadoval diktafonové pásky, kam si novinář mohl zaznamenávat celý telefonický rozhovor, ale soud takový hypotetický „důkaz“ odmítl. Podle mého názoru udělal dobře, protože prezentace i pořízení nahrávky telefonického hovoru bez souhlasu nahrávané osoby, může být chápáno jako porušení zákona a kromě toho každý ví, že žádný novinář si takové nahrávky, pokud je má, nearchivuje - možná právě z téhož důvodu.

A tak rozhodování soudu bylo docela jednoduché. Žalobu OSŽ zamítl.

Písemné vyhotovení rozsudku bude stranám teprve doručeno a tak dál není o čem.

Opravdu není? Tak především (podle mého názoru):

1. OSŽ nebylo oprávněno k podání takové žaloby (chyběla tzv. aktivní legitimace), protože uvolnění funkcionářů OSŽ sice kandidovali do DR na základě návrhu OSŽ, **ale jako zaměstnanci Českých drah a jako takoví byli také zvoleni**. To mohou být i uvolnění funkcionářů odborové organizace – ale jako zaměstnanci ČD (§ 200 obchodního zákoníku a volební řád) a návrh na jejich zvolení může dát i kolektiv zaměstnanců (10% zaměstnanců), představenstvo, atd., takže naši milí funkcionáři kandidovali jako osoby soukromé – zaměstnanci ČD, byť se na své zaměstnání u ČD třeba ani nepamatují.

2. Takže žalovaný (i kdyby ty výroky opravdu pronesl) nemohl „neoprávněně zasáhnout do dobré pověsti žalobce“, protože **o něm** žádná řeč v údajných Duškových výrocích nebyla. Mimochodem je to stejně nesmyslné, jako kdyby Spolek hasičů žaloval za ohrožení svého dobrého jména občana, který někde v hospodě o hasičích Frantovi a Pepíkovi prohlásil, že jsou oba třeba „zaplacení“ a Spolek hasičů tvrdil, že on jako právnická osoba je v důsledku takového tvrzení ohrožen na dobré pověsti, protože jsou dotčeni Franta a Pepík.
3. Ovšem páni funkcionáři OSŽ – členové DR mají v souladu s obchodním zákoníkem zastupovat zaměstnance, hájit jejich zájmy a informovat je o své činnosti. Jak to dělají, ví snad jen Pán Bůh. Dozorčí rada dohlíží na výkon působnosti představenstva a uskutečňování podnikatelské činnosti společnosti. Členové DR kontrolují, zda účetní zápisy jsou řádně vedeny a zda podnikatelská činnost společnosti se uskutečňuje v souladu s právními předpisy, stanovami a pokyny valné hromady (§ 197 obchodního zákoníku). **Tedy DR je orgánem kontrolním, nikoliv výkonným - manažerským. OSŽ, ani členové DR nemohou být tedy dotčeni případnými výroky Duška jasně směřujícími pouze k managementu (vedení) společnosti, jakkoliv by takové výroky byly případně příkré.** Z toho je vidět, že (alespoň podle žaloby) si členové DR – funkcionáři OSŽ pletou činnosti a myslí si, že jsou součástí managementu a podle toho se zřejmě chovají. Z toho může vyplývat závěr, že členové DR volení za zaměstnance místo, aby kontrolovali vedení společnosti, prakticky se s ním a jeho jednáním ztotožňují.
4. Není ovšem divu, pokud by tomu tak bylo. Zaměstnanci zvolili na dobu 5 let své zástupce, kteří nemají ani ekonomické, ani právní vzdělání a přitom mají u jedné z největších firem v ČR kontrolovat jeho ekonomiku, smlouvy a jejich plnění a další rozhodování představenstva. Nicméně zákon takové případné nedostatky ve znalostech (nebo chcete-li v kvalifikaci) nikterak nesankcionuje - například na rozdíl od penzijních fondů. Koho jste si zvolili, toho máte.
5. **Obsahově shodnou žalobu, jako shora uvedenou, podali pánové Bitter, Leitgeb a Vokoun jako soukromé osoby ke stejnému dni, jako byla podána žaloba OSŽ** a chtěli po Duškovi omluvu ve všemožných novinách. Kromě toho také Dušek měl i zaplatit náklady jejich právního zastoupení. **V této věci již více než před rokem týž soud jejich žalobu zamítl**, tedy rozhodl, že Dušek se dotyčným pánům v novinách omlouvat nebude, ba naopak naši uražení si musí zaplatit náklady soudního zastoupení ze svého a Duškovi zaplatit ty jeho. Věřím, že pánové mají doklad o tom, že súdné trovy (jak říkají Slováci) každý ze svého (nikoliv z odborového) skutečně uhradili – **protože tento rozsudek je pravomocný a nelze se proti němu již odvolat.** Osobně se divím, že když výše uvedení pánové, coby přímí aktéři a postižení údajnými Duškovými bonmoty, takhle pravomocně dopadli, že OSŽ, které mělo tudíž naději na úspěch v obdobném soudním sporu mnohem menší až nepatrnou, „statečně“ svou kauzu drželo až dál a nevzalo žalobu zpět. Na něco je peněz vždy dost.
6. Takže OSŽ, jmenovitě pan Pejša, to s tou žalobou zase nějak popletl. Žalobce by měl vědět, (neboť jako právnická osoba zná zákon), že nestačí tvrdit, že bylo či mohlo být zneváženo dobré jméno právnické osoby, např. díky údajnému povídání pana Duška. K povinnosti tvrzení patří povinnost dokazování. A to jaksi OSŽ, jako už tolikrát

předtím, i v tomto případě další „Duškiády,“ nenaplnuje. Škoda peněz a dobré pověsti, k níž rozhodně Pejša nepřispěje, bude-li pořád podávat žaloby na Duška a nebude to umět ani v jednom případě řádně dokázat. To je o dobré pověsti právnické osoby možná víc, než Duškovy údajně „nactiutřačné“ výroky. Pokud se prokázalo, že údaje znevažující dobré jméno OSŽ, jsou uvedeny v jakémsi článku a Dušek „v tom nejede“, potom je na místě zažalovat novináře nebo noviny, má-li tvrzení o ohrožení dobré pověsti vůbec obstát jako pravdivé. Proč takové žaloby ani OSŽ ani funkcionáři OSŽ dosud nepodali? Možná proto, že to není Dušek.

Jestli to není tak, že každá žaloba, byť neúspěšná, je docela dobrým příspěvkem ke kalení vody. OSŽ přeci muselo vědět, že to takhle dopadne. Podle mého názoru členové žádné odborové organizace si její funkcionáře neplatí proto, aby napadala u soudu jinou odborovou organizaci nebo jejího představitele, pokud ty fungují na stejném písečku, ale **mělo by to být o spolupráci a dokonce o vzájemné důvěře** (to bychom si my členové asi přáli bez ohledu na tu kterou odborovou organizaci). Jen tak může být odborová organizace svým členům něco platná. Nebo že by žalobce na tomto poli neměl co na práci?

12.12.2011 JUDr. Jiří Rokos